

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **T. T. L. G.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2015, č. j. CPR-26464-5/ČJ-2015-930310-C235, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2016, č. j. 2 A 97/2015 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná zamítnuta její žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie ze dne 7. 7. 2015, č. j. KRPA-75461-112/ČJ-2014-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo stěžovatelce podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce jednoho roku.

I. Vymezení věci

[2] Městský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že žalovaný se řádným způsobem vypořádal s jednotlivými námitkami stěžovatelky, které uplatnila v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Z obsahu jeho rozhodnutí je zcela seznatelné, z jakých skutečností při posouzení odvolání vycházel a k jakým závěrům dospěl.

[3] Z prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí žalovaného vyplývá bez jakýchkoli pochybností, že správní orgány se v řízení o správním vyhoštění zabývaly zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve smyslu jednotlivých aspektů dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Při posouzení přiměřenosti zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince je nutno vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, kdy se zohledňuje zejména 1) rozsah ve kterém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, 2) délka pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, 3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, 4) existence nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země původu, 5) imigrační historie cizince, jeho porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, 6) povaha a závažnost porušení veřejného pořádku, či trestného činu spáchaného cizincem.

[4] Pokud se týká bodu 1), stěžovatelka pobývala na území České republiky na základě povoleného dlouhodobého pobytu do 21. 3. 2010, kdy 10. 3. 2010 podala žádost o prodloužení doby platnosti tohoto dlouhodobého pobytu. Řízení o této žádosti bylo usnesením Ministerstva vnitra ze dne 12. 4. 2010 zastaveno (v právní moci dne 7. 4. 2013). Právní mocí rozhodnutí o zastavení řízení skončila oprávněnost jejího pobytu na území České republiky dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. I když dne 16. 4. 2013 podala novou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem, podáním této žádosti jí nevznikla oprávněnost pobytu na území České republiky.

[5] Společné soužití stěžovatelky s jejím manželem, které je bezdětné, bylo založeno uzavřením manželství dne 10. 4. 2013, tedy v době, kdy její pobyt na území České republiky byl již neoprávněný. Stěžovatelka začala budovat rodinné vazby na území České republiky až v době, kdy její pobyt byl spojen s porušováním právních předpisů. Tato skutečnost sama o sobě nemůže být považována za důvod, pro který nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat (městský soud v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50). Navíc sama stěžovatelka uvedla, že pokud by musela vycestovat, cestu do vlasti by jí hradil její manžel, což její manžel potvrdil.

[6] K bodu 2) městský soud uvedl, že stěžovatelka na území České republiky přicestovala v dubnu r. 2007 na základě povolení k dlouhodobému pobytu, které si prodlužovala. Od 8. 4. 2013 již pobývala na území České republiky bez jakéhokoliv oprávnění, kdy z důvodu jejího neoprávněného pobytu jí byl vydán výjezdní příkaz s platností od 18. 7. do 15. 9. 2013, který nerealizovala. Tedy od 8. 4. 2013 do 17. 7. 2013 pobývala na území České republiky bez jakéhokoliv oprávnění. Od 18. 7. do 15. 9. 2013 pak pouze na základě výjezdního příkazu, kdy během přechodného pobytu měla činit úkony spojené s vycestováním z území, což však nečinila, a od 16. 9. 2013 až do svého

pokračování

zajištění 24. 2. 2014 opětovně pobývala na území České republiky bez jakéhokoliv oprávnění.

[7] Co se týče bodu 3), stěžovatelka se ani přes délku svého pobytu na území České republiky nenaučila českému jazyku, pobývala pouze v komunitě svých rodáků, žádné vazby sociální, společenské či kulturní k České republice neuvedla.

[8] Nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu [bod 4)] neexistují, neboť rodinní příslušníci stěžovatelky (rodiče + dvě sestry) žijí na území Vietnamu, její rodiče obývají vlastní rodinný dům. Navíc v r. 2011 své rodiče a sestry na území Vietnamu navštívila a pobyla s nimi dva měsíce. Její vazby k vlasti proto nejsou zcela zpřetrhány. Tyto vazby nemá zpřetrhány ani její manžel, neboť i jeho rodiče a bratr žijí na území Vietnamu. V letních měsících roku 2015 je také zamýšlel ve Vietnamu navštívit. Jak stěžovatelka, tak její manžel hovoří pouze vietnamským jazykem, a na území České republiky pobývají jen ve společnosti svých rodáků. Ani on neuvedl, že by měl vybudovány nějaké společenské, kulturní či jiné vazby k České republice. Z tohoto důvodu neexistuje objektivní nemožnost manžela stěžovatelku případně nenásledovat do jejich vlasti (Vietnamu), kde oba žili předtím, než přicestovali na území České republiky.

[9] K bodu 5) městský soud uvedl, že stěžovatelka přicestovala na území České republiky na základě platného cestovního dokladu, a uděleného jí dlouhodobého povolení k pobytu na území. Od 8. 4. 2013 pobývala na území České republiky neoprávněně. Na neoprávněnosti pobytu nic nemění ani existence potvrzení Ministerstva vnitra ze 9. 5. 2013, dle kterého podáním žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 16. 4. 2013, žalobkyni vzniklo oprávnění k pobytu na území České republiky, neboť toto potvrzení je zcela v rozporu se zákonem o pobytu cizinců. Stěžovatelka si navíc (jak vyplývá z její výpovědi) byla zcela vědoma svého neoprávněného pobytu na území České republiky. O neoprávněnosti pobytu na území si musela být vědoma i proto, že jí byl od 18. 7. 2013 do 15. 9. 2013 udělen výjezdni příkaz, který však nerealizovala.

[10] K bodu 6) městský soud zopakoval, že stěžovatelka od 8. 4. 2013 pozbyla oprávnění k pobytu na území České republiky. K přechodnému pobytu byla oprávněna pouze po dobu platnosti výjezdního příkazu od 18. 7. do 15. 9. 2013. Po vypršení platnosti výjezdního příkazu až do zajištění dne 24. 2. 2014 pobývala na území České republiky opětovně neoprávněně. Soud uzavřel, že z posouzení jednotlivých aspektů přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců vyplývá, že více aspektů svědčí v neprospěch stěžovatelky než v její prospěch. Nelze tedy hovořit o tom, že by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nepřiměřené.

[11] S námitkou, že stěžovatelka pobývala na území České republiky zcela legálně, což deklarovalo Ministerstvo vnitra, se soud neztotožnil. Potvrzení Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2013 je zcela v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, zejména s § 47 odst. 2, neboť podáním žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem dne 16. 4. 2013 stěžovatelce nevznikla oprávněnost k pobytu na území České republiky. Samotné vydání potvrzení ze dne 9. 5. 2013 rovněž nemohlo založit fikci oprávněného pobytu. To, že bylo uvedené potvrzení ze dne 9. 5. 2013 vydáno zcela v rozporu se zákonem o pobytu cizinců,

vyplývá i z potvrzení Ministerstva vnitra ze dne 24. 2. 2014 ohledně pobytu stěžovatelky na území České republiky, které bylo vydáno pro potřeby řízení o správním vyhoštění.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[12] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] Předně namítá, že je odůvodnění napadeného rozsudku nedostatečné, neboť neobsahuje podrobné vypořádání se s jednotlivými žalobními námitkami a velmi stručně toliko přebírá argumentaci žalovaného bez bližšího vysvětlení, proč právě argumentaci žalovaného dává přednost před argumenty stěžovatelky. S ohledem na výše uvedené a zejména naprosto nedostatečné posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění se domnívá, že soud porušil své povinnosti, když zcela nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, nedostatečně vypořádal námitky uplatněné v žalobě a nezabýval se náležitě skutečným stavem věci. Soud pochybil především ve vztahu k přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky. To samé ale platí také, pokud jde o užití opatření v podobě správního vyhoštění, tedy samotnou nutnost užití tohoto opatření, což je námitka, která zůstala zcela bez odezvy.

[14] Dále namítá, že se soud nedostatečně vypořádal s námitkou porušení zásady materiální pravdy ze strany správních orgánů obou stupňů. V rámci žaloby totiž namítala právě nedostatečné zjištění skutečného stavu věci tak, jak vyplývá ze zásady materiální pravdy. Správní orgán prvního stupně důkladně zjistil všechny okolnosti svědčící v neprospěch stěžovatelky, avšak zcela opomněl zjišťovat i skutečnosti svědčící v její prospěch, jak mu ukládá § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný tuto vadu nezhojil v rámci odvolacího řízení a nápravu nepřinesl ani přezkum u městského soudu.

[15] V této souvislosti připomíná, že se do situace, kdy na území pobývala neoprávněně, dostala zcela bez svého přičinění. V souladu se zásadou presumpce správnosti veřejné listiny důvěřovala potvrzení, které jí bylo vydáno dne 9. 5. 2013 Ministerstvem vnitra, v němž jí tento správní orgán výslovně ujistil o oprávněnosti jejího pobytu na území ČR až do právní moci rozhodnutí o podané žádosti. Potvrzení ze dne 9. 5. 2013 jasně deklaruje, že z důvodu žádosti o změnu účelu podané dne 16. 4. 2013, je stěžovatelka oprávněna na území pobývat, a to až do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti. Právní moci ovšem rozhodnutí v řízení o této žádosti nabylo až dne 2. 10. 2014, tedy dlouho po zahájení řízení o správním vyhoštění. Tuto skutečnost, tedy uvedení v omyl prostřednictvím Ministerstva vnitra, stěžovatelka opakovaně tvrdila a zdůrazňovala již v řízení v prvním stupni. Správní orgán na ni naprosto nereflektoval, a především ji nezohlednil v rámci přiměřenosti rozhodnutí. Žalovaný se pak s touto listinou vypořádal nezákonným a nepřipustným způsobem.

[16] Vzhledem k písemné deklaraci Ministerstva vnitra, nebyla stěžovatelka na území v době zahájení řízení o správním vyhoštění neoprávněně. Na další opravná a následná tvrzení Ministerstva vnitra nemůže být brán zřetel, neboť jednala zcela s důvěrou ve správnost úředního aktu ze dne 9. 5. 2013, který jí byl vystaven. Byť k uložení správního

pokračování

vyhoštění stačí pouhý neoprávněný pobyt bez dalšího, nelze na cizinci spravedlivě požadovat, aby věděl, že je v ČR neoprávněně, když odpovědný správní orgán deklaroval oprávněnost jeho pobytu. Dle doloženého potvrzení je zřejmé, že Ministerstvo vnitra vztahovalo fikci pobytu na pravomocné rozhodnutí o žádosti ze dne 16. 4. 2015, tato žádost byla pravomocně ukončena až 2. 10. 2014.

[17] Nápravu nezákonných rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a žalovaného nepřinesl ani soudní přezkum těchto rozhodnutí. Soud se vůbec relevantně nevypořádal s žalobní námitkou směřující proti nedostatečnému zjištění skutečného stavu věci. Za nesprávné a nepřipadné lze označit odůvodnění městského soudu, kdy tento bagatelizuje význam potvrzení, na základě kterého byla stěžovatelka v dobré víře ohledně legálnosti svého pobytu na území. Městský soud nepřezkoumatelně a nesprávně tvrdí, že k potvrzení nelze nikterak přihlídnout, neboť bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, jelikož podaná žádost nezakládala fikci pobytu ve smyslu § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Soud měl potvrzení dát určitou váhu, neboť vydání tohoto potvrzení je z hlediska samotné existence protiprávního jednání, které by zakládalo důvod správního vyhoštění naprosto klíčové a zásadní. Je samozřejmě pravdou, že ze zákona fikce jako taková dle § 47 na danou žádost nevzniká. Ministerstvo vnitra, jako kompetentní orgán, však vydalo veřejnou listinu – potvrzení o podání žádosti – ve kterém ji výslovně ujistilo, že její pobyt je na území legální. Jestliže tak ministerstvo učinilo v rozporu se zákonem, nelze to přičítat k tíži stěžovatelky. Ta je v postavení cizince, který nemusí ovládat detaily úpravy českého cizineckého práva, která je dokonce i pro tuzemské občany dosti komplikovaná. V jejím postavení se nelze divit tomu, že důvěřovala veřejné listině – potvrzení o oprávněnosti jejího pobytu. Ve světle uvedeného se stěžovatelka domnívá, že se nemohla dopustit jednání zakládajícího skutkovou podstatu pro uložení správního vyhoštění. V každém případě však nelze přijmout způsob, jakým se s věcí vypořádal městský soud, který prakticky *a priori* odmítá přiznat jakoukoli důležitost tomuto potvrzení, pokud jde o posuzování otázky nelegálnosti pobytu, respektive přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

[18] Stěžovatelka rovněž namítá, že se soud nedostatečně vypořádal s námitkou směřující proti nepřiměřenosti správních rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně se nedostatečně zabýval otázkou přiměřenosti rozhodnutí o vyhoštění a relevantně neodůvodnil, proč byla uložena právě opatření ve formě vyhoštění a zrovna v této délce. Vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti trpí i rozhodnutí žalovaného a soudu, neboť ty toliko aprobovali rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, aniž by se dostatečně vypořádali s odvolacemi, resp. žalobními námitkami. Je přesvědčena, že její jednání, kdy setrvala na území z důvodu zachování práva na spravedlivý proces v rámci řízení o žalobě v pobytové věci, nevykazuje žádné znaky společenské nebezpečnosti, není v rozporu s veřejným zájmem, ani se zájmy společnosti. Pokud dle ustálené judikatury je na správní vyhoštění pohlíženo jakožto na opatření státu, nejde tedy o sankci v pravém slova smyslu, je třeba se tázat, kde správní orgány mohou spatřovat zájem státu na nuceném vycestování stěžovatelky z území, když vlastně pouze důvěřovala potvrzení, které jí bylo vydáno Ministerstvem vnitra.

[19] Jak samotná forma uloženého opatření, tak délka správního vyhoštění byla vyměřena zcela nepřiměřeně a neadekvátně okolnostem případu. Stěžovatelka plně

spolupracovala se správním orgánem, vypověděla pravdu o svém pobytu na území i okolnostech jejího zajištění a důvodech nelegálnosti pobytu. V minulosti pobývala na území v souladu se zákonem a po té, co jí bylo zrušeno povolení k pobytu, udělala vše, co bylo v jejích silách, aby legalizovala svůj pobyt. Byla v dobré víře, pokud jde o oprávněnost jejího pobytu na území. S ohledem na okolnosti, na jejichž podkladě se do současné situace dostala, je uložení správního vyhoštění v tomto ohledu zcela nepřiměřeným zásahem.

[20] Soud se rovněž dostatečně nevypořádal s námitkou směřující proti nepřiměřenosti napadených správních rozhodnutí co do jejich dopadů do soukromého a rodinného života. Pochybil, když banalizoval naplnění jednotlivých důvodů nepřiměřenosti na straně stěžovatelky, jako je dosti dlouhá doba pobytu na území, stejně jako vazby soukromého a především rodinného charakteru, které si na území vybudovala. Rovněž prvoinstanční správní orgán nedostatečně posoudil přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména pokud jde o zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Prvoinstanční orgán ve svém rozhodnutí sice konstatuje hlediska významná dle zákona pro rozhodnutí ve věci správního vyhoštění, avšak zákonné podmínky neváže k situaci a nezohledňuje dostatečně specifika celého případu.

[21] Na základě výše uvedeného navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[22] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 19. 5. 2016 uvedl, že kasační stížností může být napaden pouze způsob rozhodování správního soudu, který nebude blíže komentovat. Žalovaný dále odkazuje na spisový materiál, má za to, že postupoval v souladu s platnou právní úpravou. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[23] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Nejprve se zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[25] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zcela zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

pokračování

[26] Stěžovatelka konkrétně namítá, že městský soud nevypořádal její žalobní námitky a pouze stručně přebíral argumentaci správních orgánů. S touto námitkou se soud neztotožnil.

[27] V žalobě byly uplatněny následující žalobní body: 1) nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného, neboť se žalovaný nedostatečně vypořádal s odvolacími námitkami; 2) správní orgány nevycházely ze skutečného skutkového stavu, neboť nezohlednily potvrzení Ministerstva vnitra z 9. 5. 2013; 3) správní orgány se nedostatečně zabývaly přiměřeností správního vyhoštění; 4) správní vyhoštění je nepřiměřené ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a není nevyhnutelné je vydat. Všemi uvedenými žalobními body se městský soud podrobně zabýval. Nejprve se vyjádřil k namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného (strana 7 a 8 rozsudku), následně zhodnotil, zda se správní orgány dostatečně zabývaly přiměřeností správního vyhoštění, a v návaznosti na to sám posoudil, zda je správní vyhoštění přiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky (strany 8, 9 a 10 rozsudku). Na závěr se zabýval namítaným nezohledněním skutečného stavu věci v souvislosti s potvrzením Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2013 (strany 10, 11 a 12 rozsudku). Tvrzení, že by městský soud „pouze přebíral argumentaci žalovaného“, nemá oporu v odůvodnění rozsudku městského soudu.

[28] Soud se neztotožnil ani s tvrzením stěžovatelky, že zůstala zcela bez odezvy její námitka, že není nutné ukládat správní vyhoštění. Městský soud v prvním odstavci na straně 8 napadeného rozsudku uvedl, že „pokud došlo k naplnění jednáním žalobkyně § 119 odst. 1 písm. c/ bod 2 zákona o pobytu cizinců, nezbylo správnímu orgánu nic jiného než po zvážení všech důkazů, které si během správního řízení opatřil, rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně vydat.“ Že by bylo rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života stěžovatelky městský soud ani správní orgány neshledaly (viz strany 8 až 10 napadeného rozsudku).

[29] Co se týče námitky nedostatečně zjištěného skutkového stavu v souvislosti s potvrzením Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2013, je nutné v první řadě konstatovat, že stěžovatelka potvrzení předložila až jako přílohu doplnění odvolání ze dne 3. 8. 2015 (nikoli až při jednání u městského soudu, jak soud nesprávně uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku). Již v rámci prvostupňového řízení však potvrzení zmiňovala (resp. tvrdila, že Ministerstvo vnitra deklarovalo oprávněnost jejího pobytu na území ČR). Prvostupňový orgán se tvrzeními stěžovatelky zabýval (viz strany 5, 9, 11, 16 a 19 prvostupňového rozhodnutí). Stejně tak žalovaný se k potvrzení ze dne 9. 5. 2013 podrobně vyjádřil (viz strany 5 až 7 rozhodnutí žalovaného). Nelze tedy tvrdit, že by správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci. To, že správní orgány potvrzení ve světle dalších skutečností hodnotily jiným způsobem a přisoudily mu jiný význam než stěžovatelka, neznamená, že se jím nezabývaly.

[30] V potvrzení Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2013 je uvedeno následující:
„Dne 10. 03. 2010 podala jmenovaná cizinka žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, za účelem podnikání – OSVČ. O této žádosti nebylo k dnešnímu dni pravomocně rozhodnuto, z tohoto Ministerstvo vnitra, odbor azylové a

migrační politiky potvrzuje, že cizinka, které je toto potvrzení vystaveno, je po dobu platnosti tohoto potvrzení, ale jen do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti, oprávněna pobývat na území ČR, neboť dle § 47 odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. byla založena oprávněnost pobytu žadatelky na území ČR a není dokladem, který by umožňoval cestování po území schengenského prostoru, vycestování z něj a návrat na území ČR.

Dne 16. 04. 2013 podala jmenovaná cizinka žádost o změnu účelu – RODINNÝ – cizinec je manžel +/-. O této žádosti nebylo k dnešnímu dni pravomocně rozhodnuto, z tohoto Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky potvrzuje, že cizinka, které je toto potvrzení vystaveno, je po dobu platnosti tohoto potvrzení, ale jen do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti, oprávněna pobývat na území ČR, neboť dle § 47 odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. byla založena oprávněnost pobytu žadatelky na území ČR a není dokladem, který by umožňoval cestování po území schengenského prostoru, vycestování z něj a návrat na území ČR.“

[31] Z potvrzení tedy skutečně vyplývá, že podání žádosti o změnu účelu (vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem) ze dne 16. 4. 2013 opravňovalo stěžovatelku k pobytu na území České republiky až do právní moci rozhodnutí o podané žádosti.

[32] Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabránil důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

[33] Podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odstavce 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.

[34] Jelikož stěžovatelka podala dne 10. 3. 2010 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (platného do 21. 3. 2010), považovalo se v souladu s § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců povolení za platné do právní moci rozhodnutí o žádosti. Právní moci nabylo rozhodnutí o žádosti dne 7. 4. 2013. Do tohoto dne tedy stěžovatelka pobývala na území ČR oprávněně. Jelikož k podání žádosti o změnu účelu (vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem) došlo až dne 16. 4. 2013, tedy mimo lhůty dle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nemohlo podání této žádosti stěžovatelce založit oprávněnost pobytu na území ČR dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s městským soudem, že vydané potvrzení ze dne 9. 5. 2013 je v rozporu s § 47 zákona o pobytu cizinců.

[35] Lze tedy uzavřít, že podání žádosti o změnu účelu (vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem) dne 16. 4. 2013 stěžovatelku neopravňovalo k pobytu na území ČR. Oprávnění k pobytu nemohlo založit ani nesprávné potvrzení ze dne 9. 5. 2013. Stěžovatelka tedy skutečně od 8. 4. 2013 na území ČR pobývala

pokračování

neoprávněně (s výjimkou období 18. 7. 2013 do 15. 9. 2013, kdy ji byl vystaven výjezdní příkaz – viz dále).

[36] Soud se neztotožnil ani s argumentací, že stěžovatelka nevěděla o svém neoprávněném pobytu na území ČR, neboť důvěřovala potvrzení ze dne 9. 5. 2013.

[37] Předně je nutné konstatovat, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69) „*díjce ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců nicméně stanoví jasně, že v případě naplnění podmínek pro vyhoštění je příslušný orgán povinen toto rozhodnutí vydat. Není zde tedy prostor pro úvahu, zda řízení o správním vyhoštění zahájit, či nikoliv. Zda se následně správní vyhoštění udělí, či nikoliv, není věcí správního uvážení správního orgánu, nýbrž při naplnění zákonných podmínek jde o jeho povinnost; korekcí v tomto postupu je pak pouze ustanovení o vyloučení nepřiměřenosti takového zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťované osoby (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 174a tohoto zákona). (...) Ač se může zdát právní úprava zákona o pobytu cizinců příliš tvrdá, je nutno respektovat, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, kterým je cizinec povinen se podrobit. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců je pak snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Pro správní vyhoštění je pak dostačující zjištění o neoprávněnosti pobytu; důvody, jakkoliv lidsky pochopitelné, ať již zaviněné subjektivně či nastalé nezávisle na vůli cizince, které neoprávněný pobyt způsobily, jsou v tomto ohledu irelevantní a jejich nezohlednění nelze interpretovat jako výraz přepjatého formalismu při aplikaci práva.*“

[38] Z výše citovaného vyplývá, že pro naplnění podmínek § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců není podstatné, zda si je cizinec vědom toho, že na území pobývá neoprávněně či nikoliv. Podstatné pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle tohoto ustanovení je pouze zjištění o neoprávněnosti pobytu cizince na území. To, zda si je cizinec vědom neoprávněnosti svého pobytu na území či nikoliv, by však mohlo být relevantní pro zjištění, zda by důsledkem správního vyhoštění nebyl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. V rámci přiměřenosti se totiž dle § 174a zákona o pobytu cizinců posuzuje mimo jiné i závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince.

[39] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry správních orgánů a městského soudu, že stěžovatelka musela vědět, že od 16. 9. 2013 do 24. 2. 2014 (což je období, z něhož správní orgány vycházely ve svých rozhodnutích) pobývala na území ČR neoprávněně. Stěžovatelce totiž byl vydán na období od 18. 7. 2013 do 15. 9. 2013 (tj. více než dva měsíce po vydání potvrzení ze dne 9. 5. 2013) výjezdní příkaz, na základě něhož měla do 15. 9. 2013 opustit území ČR. Stěžovatelka však výjezdní příkaz vědomě nerealizovala, musela si tedy být vědoma toho, že od 16. 9. 2013 již pobývá na území ČR neoprávněně.

[40] S námitkou, že se městský soud a správní orgány nedostatečně vypořádali s nepřiměřeností správního vyhoštění z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života, se ztotožnit nelze. Městský soud se přiměřeností správního vyhoštění a tím, jak tuto přiměřenost posoudily správní orgány, zabýval na stranách 8 až 10 napadeného

rozsudku a své závěry odůvodnil zcela vyčerpávajícím způsobem. Stejně tak správní orgány se přiměřeností správního vyhoštění ve světle zjištěných skutkových okolností důkladně zabývaly, a to včetně uložené doby jednoho roku, po kterou nelze stěžovatele umožnit vstup na území členských států Evropské unie (srov. strany 7 a 8 rozhodnutí žalovaného a zejména strany 18 až 22 prvostupňového rozhodnutí). Žalovaný přitom ve svém rozhodnutí podrobně vypořádal vznesené odvolací námitky. Nelze tedy konstatovat, že by rozhodnutí správních orgánů byla nepřezkoumatelná.

[41] Nejvyšší správní soud se následně sám zabýval přiměřeností správního vyhoštění ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců. Při hodnocení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění vycházel především z judikatury ESLP, podle které je třeba zohlednit následující hlediska: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý; (6) počet dětí a jejich věk; (7) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen; (8) rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát; (9) imigrační historii dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (10) věk a zdravotní stav dotčeného cizince. Všechna uvedená kritéria je třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 – 43; a z judikatury ESLP zejména *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, § 57-58).

[42] K prvním třem kritériím soud uvádí, že stěžovatelka pobývala na území České republiky neoprávněně od 8. 4. 2013 do 17. 7. 2013 a zejména pak od 16. 9. 2013, kdy vědomě nerealizovala výjezdní příkaz, až do 24. 2. 2014, kdy došlo k jejímu zajištění (k neoprávněnosti pobytu stěžovatelky na území ČR viz výše). Minimálně od 16. 9. 2013 si přitom stěžovatelka musela být vědoma neoprávněnosti svého pobytu na území ČR (rovněž viz výše). Tím závažně narušila veřejný zájem na kontrole imigrace a na tom, aby se na území státu nezdržovali cizinci, kteří svým negativním postojem k dodržování zákonů dávají najevo svou neúctu k právnímu systému hostitelské země. V České republice podle spisového materiálu stěžovatelka pobývá od dubna roku 2007 s tím, že v roce 2011 na dva měsíce vycestovala zpět do Vietnamu na návštěvu své rodiny. Dne 24. 2. 2014 byla zajištěna a stejného dne bylo zahájeno řízení o jejím správním vyhoštění. Rozhodnutí žalované bylo vydáno 13. 11. 2015, přičemž ze spisového materiálu nevyplývá, že by stěžovatelka v této době porušovala veřejný pořádek jiným způsobem.

[43] Ke kritériím, týkajícím se soukromého a rodinného života, je nutno zohlednit, že stěžovatelka uzavřela dne 10. 4. 2013 manželství a začala žít se svým manželem (který má v ČR povolen trvalý pobyt) ve společné domácnosti. Manželství je bezdětné. Jak bylo uvedeno výše, stěžovatelka musela vědět, že od 16. 9. 2013 pobývá na území ČR neoprávněně, přičemž dle jejího vyjádření nevycestovala z toho důvodu, že zde má

pokračování

manžela. Manžel na jednu stranu vypověděl, že nevěděl o tom, že stěžovatelka pobývá na území ČR neoprávněně, na druhou stranu však uvedl, že v době platnosti výjezdního příkazu nechťela vycestovat, protože nechťela rozdělit rodinu a nechat manžela samotného.

[44] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka má ve Vietnamu rodiče a dvě sestry. Její manžel má ve Vietnamu rodiče a dva bratry, které plánoval navštívit v měsících červnu a červenci 2015. Žádnou rodinu na území ČR stěžovatelka ani její manžel nemají. Stěžovatelka nepracuje, veškeré její potřeby hradí manžel, který by hradil i případné náklady vycestování do Vietnamu (manžel pracuje jako pomocná síla v kuchyni a vydělá si měsíčně 20 000 Kč). Jedinou překážkou jejího vycestování je manžel, kterého nechce opustit.

[45] K posledním třem kritériím soud podotýká, že stěžovatelka nemá v ČR silné sociální ani kulturní vazby. Doposud neovládá český jazyk a není na Českou republiku vázána ani po ekonomické stránce. Sociální vazby si udržuje pouze ke komunitě vietnamských rodáků (s ohledem na její neznalost českého jazyka). Ze spisové dokumentace nevyplývá, že by se dříve v minulosti dopustila porušení imigračních pravidel. Věk ani zdravotní stav nebrání jejímu vycestování ze země.

[46] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného neshledal, že by důsledkem správního vyhoštění byl takový zásah do soukromého a rodinného života, který by dosáhl intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka nemá na území České republiky silnější vazby ekonomické, sociální či kulturní, které by představovaly v případě vyhoštění vážnější dopad do jejího soukromého a rodinného života (nepracuje, neovládá český jazyk a sociální vazby si udržuje pouze ve vietnamské komunitě). Vazby k její vlasti nejsou zcela zpřetrhány, ve Vietnamu žije její rodina i rodina jejího manžela a stěžovatelka svou rodinu v roce 2011 na dobu dvou měsíců navštívila. Jedinou překážkou jejího vycestování je manžel, který má na území ČR povolen trvalý pobyt. V rámci správního řízení však nebyly zjištěny žádné objektivní skutečnosti, které by manželovi bránily, aby stěžovatelku následoval do vlasti (Vietnamu). Manžel má rovněž ve Vietnamu rodinu, kterou plánoval v červnu a červenci 2015 navštívit, českým jazykem nehovoří a neuvedl žádné jiné silné vazby k území ČR. Nebyly tedy zjištěny žádné nepřekonatelné překážky, které by bránily stěžovateli a jejímu manželovi realizovat společný život v zemi původu. Nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie byla stanovena pouze v délce jednoho roku [dle § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců lze tuto dobu stanovit v délce až 3 roky]. Je tedy možné, aby sama na jeden rok vycestovala z České republiky a následně si zajistila oprávnění k pobytu tak, aby mohla společně s manželem pobývat legálně na území ČR.

[47] Co se týče kasační námitky, že délka správního vyhoštění byla vyměřena nepřiměřeně a neadekvátně okolnostem případu, je třeba konstatovat, že stěžovatelka v žalobě věcně nebrojila proti stanovené délce doby jednoho roku, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, ač tak učinit mohla (namítala pouze, že správní orgány neodůvodnily stanovenou dobu zákazu vstupu na území, což však není pravdou – viz výše). Námitkou se proto s odkazem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl soud zabývat.

IV. Závěr

[48] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud nerozhodoval, neboť bezprostředně po učinění nezbytných procesních úkonů rozhodl ve věci samé.

[49] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu